

Nyköpings strand Utbildningscentrum AB
hannu.husa@nsutbildning.se

2020-12-18
Dnr 2019:9815

Beslut

efter kvalitetsgranskning av *Enskilda huvudmäns styrning av det kompensatoriska uppdraget på gymnasiet* vid Nyköpings strand Utbildningscentrum AB i Nyköpings kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av *Enskilda huvudmäns styrning av det kompensatoriska uppdraget på gymnasiet*. Syftet är att granska kvaliteten i styrningen av det kompensatoriska uppdraget hos enskilda huvudmän.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning har huvudmannen en god analys av skolenhetens kompensatoriska behov?
2. I vilken utsträckning har huvudmannen vidtagit relevanta och kraftfulla kompensatoriska insatser?

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 2.

Granskningen genomförs i 27 enskilda huvudmän. Nyköpings strand Utbildningscentrum AB, i Nyköpings kommun, ingår i denna granskning.

Skolinspektionen genomförde intervju med representant för Nyköpings strand Utbildningscentrum AB den 30 september 2020. Representanten för huvudmannen är även rektor för skolan. Intervjun genomfördes av utredare Johan Boman och Sofia Hall. Till grund för beslutet ligger även huvudmannens insända dokumentation.

Beslut:

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

Bedömningsområde 1 huvudmannens analys

- Huvudmannen behöver utveckla sin analys av hur elevers behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. I detta ingår att huvudmannen kan belägga sina förklaringar empiriskt.

Bedömningsområde 2a – huvudmannens åtgärder

- Huvudmannen behöver utveckla sin kompensatoriska styrning så att de åtgärder som riktas mot elever med sämre förutsättningar utgår från en systematisk analys baserad på de underlag som huvudmannen samlar in om elevernas behov och förutsättningar.

Bedömningsområde 2b – huvudmannens uppföljning och utvärdering

- Huvudmannen behöver definiera och konkretisera de mål de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. De konkreta mål som sätts bör vidare ha sin utgångspunkt i elevernas behov och förutsättningar. Att huvudmannen sätter upp konkreta mål för åtgärderna underlättar uppföljning och utvärdering av åtgärdernas effekter och ger möjlighet till omprövning av vilka åtgärder som valts.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2021-09-02 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen i Lund, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2019:9815) i de handlingar som sänds in.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om ni som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning

Skolinspektionens bedömningar

Huvudmannens analys av skolenhetens kompensatoriska behov

Inom detta bedömningsområde granskar Skolinspektionen i vilken utsträckning huvudmannen har genomfört en välgrundad analys av skolenheternas kompensatoriska behov. En utgångspunkt är att huvudmannens analys av elevernas studieresultat innehåller relevanta förklaringar och belägg för de skillnader som finns. Förklaringarna ska relatera till sådana faktorer som huvudmannen själv kan påverka. Med detta menas att analysen relaterar till hur utbildningen genomförs och till de förutsättningar som rektor och lärare fått av huvudmannen. Skolinspektionen granskar även om huvudmannen i sin analys vägt in aspekter i utbildningens genomförande och förutsättningar som visat sig vara effektiva i ett kompensatoriskt arbete.

Bedömning av område 1 – huvudmannens analys

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i flera delar har en god analys av skolenhetens kompensatoriska behov. Granskningen visar att huvudmannen i några avseenden gör välgrundade analyser av variationer i studieresultaten. Huvudmannen analyserar och förklarar skillnader i resultat i olika ämnen och för elever på olika program, men gör inga analyser av skillnader mellan mäns och kvinnors resultat. Granskningen visar även att huvudmannens analyser till viss del förklarar hur elevers olika behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen, men att sociala bakgrundsfaktorer inte beaktas. Vidare visar granskningen att huvudmannens analys omfattar aspekter i utbildningens genomförande och förutsättningar, som har särskild betydelse för att arbeta kompensatoriskt. Avslutningsvis visar granskningen att huvudmannens förklaringar och belägg i analysen relaterar till hur utbildningen genomförs och de förutsättningar som lärarna får.

Huvudmannens analys och förklaringar till variationer i studieresultaten.

Granskningen visar att huvudmannen i några avseenden gör välgrundade analyser av variationer i studieresultaten. Huvudmannen analyserar och förklarar resultat i olika ämnen via kursutvärderingar och för elever på olika program. Dessa analyser förklarar exempelvis varför eleverna på hotell- och turismprogrammet lyckas bättre än eleverna på restaurang- och livsmedelsprogrammet. Vidare så identifierar huvudmannen i sina analyser ämnen som sticker ut med låga studieresultat och genomför insatser utifrån analysen. Det framgår dock av intervju och dokumentation att huvudmannen inte undersöker närmare varför kvinnorna presterar bättre än

männen på skolan. Huvudmannen stannar vid att konstatera att kvinnorna är mer ambitiösa än männen och att männen är nöjda med de betyg som de får.

Av intervjuer framgår att huvudmannens analys dels dokumenteras i kvalitetsarbete men också att en stor del av detta arbete sker löpande i dialog mellan lärarkollegiet och huvudmannen, som också arbetar som rektor. Huvudmannen uppger att det finns en tydlig arbetsprocess där varje lärare efter avslutad kurs genomför en skriftlig kursutvärdering som tar sin utgångspunkt i undervisningens utfall i form av betygen samt elevernas kursutvärderingar. Resultat av analyser används för att komma fram till relevanta åtgärder som genomförs i skolenheten.

Huvudmannen följer elevernas utfall och variationer i studieresultat via kursutvärderingar samt genom att följa statistik gällande hur många elever som når yrkesexamen respektive studiebevis, andelen som läser in grundläggande behörighet och genomsnittlig betygspoäng. Kursutvärderingarna möjliggör för huvudmannen att på kursnivå följa elevernas studieresultat i relation till elevernas och lärarnas uppfattning av den genomförda undervisningen. Vidare så deltar huvudmannen i de elevuppföljningar av elevernas resultat som sker på individnivå varje månad.

När det gäller förklaringar till varför eleverna på hotell- och turismprogrammet presterar högre studieresultat än eleverna på restaurang- och livsmedelsprogrammet så lyfter huvudmannen i sin analys att det handlar om att eleverna på hotell- och turismprogrammet är mer studiemotiverade. En annan förklaring som huvudmannen lyfter i sin analys relaterar till hur undervisningen bedrivs på de olika programmen. Medan eleverna på restaurang- och livsmedelsprogrammet till stor del genomför sin undervisning praktiskt i den restaurang som skolan driver, så arbetar eleverna på hotell- och turismprogrammet betydligt mer med olika former av case i sin undervisning, vilket innebär att de skriver och analyserar mer än eleverna på restaurang- och livsmedelsprogrammet. Huvudmannen gör analysen att detta leder till att eleverna på hotell- och turismprogrammet blir mer analytiska och därmed presterar bättre i exempelvis de gymnasiegemensamma ämnena.

I huvudmannens insända statistik för läsåret 2019-2020 framgår att kursen naturkunskap 1a1 utmärker sig genom att ett flertal elever fick betyget F i kursen. Huvudmannen förklarar detta med att man valde att pröva en ny form av undervisningsupplägg som innebar arbete med fyra stora områden under denna kurs. Elevernas resultat och kursutvärderingen visade enligt huvudmannen att detta inte fungerade och skolan har nu återigen förändrat undervisningen i den aktuella kursen.

Det faktum att andelen elever som inte nådde yrkesexamen och istället lämnade skolan med studiebevis, det vill säga 27 procent av avgångseleverna, ökade från läsåret 2018/2019 till läsåret 2019/2020 förklarar huvudmannen i huvudsak med att det fanns en stor frånvaroproblematik i den elevgruppen, kopplad till elevernas mående eller sociala situation. Huvudmannens uppfattning är att eleverna klarar

utbildningen med skolans stöd, om de är närvarande. Som exempel på hur närvaron påverkar studieresultaten så beskriver huvudmannen att av de sju elever som inte fick betyget E på gymnasiearbetet läsåret 2019/2020 så handlade det i sex av sju fall om elever som hade hög frånvaro.

Av huvudmannens insända statistik för läsåret 2019-2020 framgår att kvinnorna når bättre studieresultat än männen. Huvudmannen bekräftar också i intervju att det är ett mönster som går att se historiskt. När huvudmannen ombeds beskriva vilka förklaringar som har framkommit i analysen av dessa skillnader i resultat så säger huvudmannen att det beror på att kvinnorna är mer ambitiösa och mer ut hålliga. Vidare säger huvudmannen att männen är mer nöjda med de betyg som de får och att de inte vill anstränga sig mer.

Huvudmannens analys av elevernas behov och förutsättningar

Granskningen visar att huvudmannens analyser till viss del förklarar hur elevers olika behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. I intervju framkommer att huvudmannen använder kunskap om elevernas skolbakgrund i form av meritvärde från grundskolan samt insamlad data, såsom exempelvis överlämningar från grundskolan och introduktionssamtal, för att kartlägga elevernas behov och förutsättningar. Huvudmannen använder sig även av olika elevenkäter för att ta reda på elevernas uppfattning om utbildningen. Däremot beaktar huvudmannen inte sociala bakgrundsfaktorer.

Huvudmannen berättar att arbetet med att ta reda på elevernas behov och förutsättningar till stor del sker inom ramen för den inledande kartläggning som genomförs när eleverna börjar på skolan. Som delar i den kartläggningen använder skolan enligt huvudmannen den överlämning som de får från grundskolan och det introduktionssamtal som genomförs och dokumenteras med elever och vårdnadshavare. Resultaten från kartläggningarna delas i kollegiet och när introduktionssamtalen är klara med alla elever så använder skolan en studiedag på höstterminen till att gå igenom alla elever och deras behov. Utifrån de behov och förutsättningar som framkommit i kartläggningen genomförs en analys av lärarna så att kartläggningen kan kompletteras med individanpassade åtgärder som exempelvis muntliga prov och extra mentorstid.

Vidare tar huvudmannen del av elevernas uppfattning om utbildningen via en rad olika enkäter som genomförs kontinuerligt i form av kursutvärderingar, mentorsutvärderingar, kulturmätning och elevenkät. Huvudmannen berättar att det exempelvis framgår när skolan analyserar enkätresultaten att eleverna känner att de inte har delaktighet och inflytande i undervisningen. I intervju säger huvudmannen att eleverna kommer direkt till honom i egenskap av rektor om de har synpunkter på undervisningen, exempelvis så har elever signalerat att undervisningen i matematik är statisk och krävande. Huvudmannen berättar att skolan har analyserat varför elever inte klarar matematiken, men att man ännu inte har hittat lösningen som leder till ett bättre utfall gällande studieresultaten.

I intervju berättar huvudmannen att skolan inte använder sig av sociala bakgrundsfaktorer gällande eleverna såsom invandrarbakgrund och föräldrarnas utbildningsbakgrund. Detta eftersom huvudmannen anser att grupperna är så små att det inte är relevant och att de överlämningar som skolan får från grundskolan visar vad eleverna har för behov.

Aspekter i analysen av särskild betydelse för att kunna arbeta kompensatoriskt

Granskningen visar att huvudmannens analys omfattar aspekter i utbildningens genomförande och förutsättningar som har särskild betydelse för att arbeta kompensatoriskt. Huvudmannen har underlag som visar tillgång till elevhälsa, utlagd undervisningstid, arbetet med studie- och yrkesvägledning och fördelning av lärarresurser samt gör vissa analyser av hur dessa aspekter påverkar elevernas möjligheter att nå målen. Exempelvis så har huvudmannen analyserat möjliga justeringar av undervisningstiden eller byte av kurser mellan årskurser i syfte att höja studieresultaten och det finns en medveten strategi på restaurang- och livsmedelsprogrammet att två av tre behöriga yrkeslärare undervisar i årskurs 1 för att eleverna har större behov av lärarledd undervisning i början av utbildningen.

Angående undervisningstiden så uppger huvudmannen att 100 poäng ger 100 timmar undervisning. Vidare så framkommer att huvudmannen får statistik på hur många timmar som genomförs, exempelvis utifrån frånvarande lärare. Huvudmannen beskriver analyser som har genomförts för att identifiera kurser som eleverna når låga studieresultat i, alternativt saknar intresse för. I samband med analyserna har det diskuterats att lägga ut mer tid på vissa kurser respektive att flytta kurser mellan årskurser, men inga av dessa förslag har kunnat prövas på grund av schemaläggning och praktikperioder enligt huvudmannen.

Huvudmannen beskriver att skolans två förstelärare alltid arbetar med utvecklingsprojekt och att de detta läsår arbetar med grit, mindset och feedback. Anledningen till att de arbetar med dessa områden är enligt huvudmannen att det i uppföljningar har framkommit att skolan behöver få eleverna att förstå att de måste kämpa och att skolan behöver stödja eleverna med motivationshöjande insatser. När det gäller undervisande lärares kompetens så berättar huvudmannen att det finns en medveten strategi på restaurang- och livsmedelsprogrammet att två av tre behöriga yrkeslärare undervisar i årskurs 1. Syftet med detta är enligt huvudmannen att eleverna ska få en bra start och att de i början har större behov av lärarledd undervisning.

I intervju med huvudmannen framkommer att huvudmannen har kunskap om hur många elever som har åtgärdsprogram och hur många elever som har särskilda behov. Enligt huvudmannen så får skolan en bra bild av elevernas behov tack vare den strukturerade kartläggning som genomförs när eleverna börjar på skolan. Vidare så säger huvudmannen att 25-30 procent av eleverna på skolan har särskilda behov, men då andelen elever med behov har legat ganska konstant under en

längre tidsperiod så säger huvudmannen att det finns en vana på skolan att arbeta med denna elevgrupp. Skolans speciallärare, som arbetar med detta uppdrag på 80 procent, fördelar och styr den stödundervisning som genomförs på skolan. Huvudmannen berättar även att specialläraren använder de resterande 20 procenten av sin tjänst till att undervisa i årskurs 1, detta för att hen ska kunna bilda sig en uppfattning av vad eleverna behöver för stöd i undervisningen på fler grunder än bara den kartläggning som genomförs.

Elevhälsans arbete på skolan styrs av den elevhälsoprocess som finns framtagen på skolan. Huvudmannens bedömning är att de olika kompetenserna i elevhälsan har tillräckligt med avsatt tid för att de ska hinna göra det som de behöver göra, även när det gäller det förebyggande arbetet. Vidare så säger huvudmannen att det finns en flexibilitet i organisationen och att man exempelvis under våren, utifrån de behov som uppstod i samband med distansundervisningen, satte in extra möten för elevhälsan.

Huvudmannen berättar att skolans studie- och yrkesvägledning i år kommer att skötas av skolans kurator som har fått 20 procent extra i sin tjänst till detta. Kuratorn har enligt huvudmannen ingen formell utbildning men har erfarenhet av att tidigare ha arbetat som studie- och yrkesvägledare. Huvudmannen berättar att det finns en plan för det arbete som studie- och yrkesvägledaren ska genomföra i de olika årskurserna, men att tiden för enskilda konsultationer med eleverna inte har någon begränsning. Huvudmannens tanke är att det kommer att vara en fördel att kuratorn tar rollen som studie- och yrkesvägledare och att arbetet kommer att bli mer coachande när det gäller att lotsa eleverna rätt. Avslutningsvis så uppger huvudmannen att försöket med kuratorn som studie- och yrkesvägledare kommer att följas upp efter läsåret.

Förklaringarna i analysen som relaterar till utbildningens genomförande och de förutsättningar som ges

Granskningen visar att huvudmannens förklaringar och belägg i analysen relaterar till hur utbildningen genomförs och de förutsättningar som lärarna får. Huvudmannen har sett över hur undervisningen genomförs och organiseras pedagogiskt och har i sin analys även förklaringar som relaterar till de förutsättningar som lärarna får.

I intervju berättar huvudmannen att alla lärare följer en mall för planering av undervisningen och att alla kurser med övergripande planeringar ligger på skolans lärplattform. Detta möjliggör för huvudmannen att följa vad eleverna arbetar med i de olika kurserna. Huvudmannen genomför inte några lektionsobservationer, men huvudmannen tar del av enkäter i form av exempelvis kursutvärderingar. När det gäller undervisningens genomförande så säger huvudmannen att skolan i analysen har identifierat att eleverna har svårt med källkritik och att man därför detta läsår har lagt in extra resurser som innebär att eleverna ska arbeta med källkritik i alla ämnen. Vidare så säger huvudmannen att analyser av undervisningen har visat att

eleverna har svårt med matematikspråket och att det nu finns ett medvetet fokus på att lära dem detta. Huvudmannen berättar också att skolans hotell- och turismprogram innehåller fler studieinriktade elever och att skolan därför i huvudsak tar in introduktionselever på det programmet. Detta eftersom det finns goda förebilder bland de andra eleverna och de antagna eleverna på restaurang- och livsmedelsprogrammet har generellt sätt mer stödbehov än eleverna på hotell- och turismprogrammet enligt huvudmannens analys.

När det gäller förklaringar i analysen gällande de förutsättningar som huvudmannen ger till lärarna så lyfter huvudmannen att de som undervisar i gymnasiegemensamma ämnen har fått nedsatt undervisningstid för att de ska hinna med mentorskapet samt kunna ha tid för att ge elever i behov extra lektioner. Huvudmannen berättar att skolan använder elevernas meritvärde från grundskolan när de delar in elever i de båda så kallade kärnämnesklasserna som finns i varje årskurs. För att skapa en så jämn fördelning som möjligt i undervisningsgruppen mellan högpresterande och elever i behov av stöd, så sätter huvudmannen den elev som har högst meritvärde i den ena klassen och den med näst högst i den andra klassen, sedan fortsätter indelningen på detta sätt. Huvudmannen betonar även att man ser till att få en så jämn fördelning mellan män och kvinnor som möjligt i dessa kärnämnesklasser.

Identifierat utvecklingsområde

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannens analys av skolenhetens kompensatoriska behov inte är välutvecklad i alla delar. Även om huvudmannen i vissa delar har en analys som ger flera relevanta förklaringar till skillnader i resultaten, visar granskningen också att huvudmannen inte gör systematiska och strukturerade analyser av studieresultaten kopplat till exempelvis kön och sociala bakgrundsfaktorer.

- Huvudmannen behöver utveckla sin analys av hur elevers behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. I detta ingår att huvudmannen kan belägga sina förklaringar empiriskt.

Huvudmannens kompensatoriska insatser

Inom detta bedömningsområde granskas först (2a) i vilken utsträckning huvudmannen, genomför relevanta och kraftfulla kompensatoriska åtgärder. Huvudmannen ska tydligt kunna motivera sin resurstilldelning och den kompensatoriska styrningen ska utgå från en analys av behoven. Vidare ska huvudmannen se till att skolenheterna har resurser för att vidta de kompensatoriska åtgärder som behövs för att eleverna ska ha möjlighet att nå utbildningens mål.

Vidare granskas (2b) i vilken utsträckning huvudmannen tydligt visar på vilket sätt de kompensatoriska åtgärderna förväntas bidra till att eleverna når

utbildningens mål och att huvudmannen löpande följer upp att de kompensatoriska åtgärderna leder till faktiska förbättringar.

Bedömning av område 2a – huvudmannens åtgärder

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i låg utsträckning har vidtagit kompensatoriska åtgärder utifrån vad analysen av skolenhetens kompensatoriska behov visar. Granskningen visar att huvudmannen till viss del kan motivera hur tilldelningen av resurser inom skolenheten påverkats av elevers olika förutsättningar och behov. Granskningen visar vidare att huvudmannen genomför vissa åtgärder som har förutsättningar att ge kompensatoriskt stöd men att dessa inte utgår från en välgrundad analys av elevernas behov och förutsättningar.

Huvudmannens motivering till tilldelning av resurser

Granskningen visar att huvudmannen till viss del kan motivera hur tilldelningen av resurser inom skolenheten påverkats av elevers olika förutsättningar och behov. Huvudmannens förklaring är att tilldelningen anpassas kontinuerligt efter behoven som uppstår. Huvudmannen berättar att inga pengar riktas specifikt mot något av de två program som finns på skolan utan att det är viktigt för huvudmannen att skolan ska ses som en helhet och att det inte får bli konkurrens mellan programmen. Vidare berättar huvudmannen att resurstilldelningen kan anpassas utifrån elevernas skiftande behov och ger som exempel att när elever som en lärare undervisar är på praktik, så använder lärarna denna tid till att arbeta med stödinsatser till andra elever på skolan. Huvudmannen uppger att mentorskapet på skolan tar mer tid än den timme som är avsatt varje vecka. Därför så har huvudmannen gjort en tilldelning som innebär att skolans lärare i gymnasiegemensamma ämnen har fått nedsatt undervisningstid för att ha tid för eleverna och hinna ge dem extra stöd. Vidare uppger huvudmannen att skolans ekonomi ser bra ut och att pengarna används till att köpa in det som verksamheten behöver.

Huvudmannens kompensatoriska åtgärder

Granskningen visar att även om huvudmannen genomför vissa åtgärder som har förutsättningar att ge kompensatoriskt stöd, så utgår dessa inte från en välgrundad analys av elevernas behov och förutsättningar.

Det framgår av intervjuer med huvudmannen att huvudmannens utvecklingsarbete dels innehåller övergripande åtgärder som riktas till alla elever och dels innehåller kompensatoriska insatser som riktas till individer som har sämre förutsättningar och större behov. Huvudmannen lyfter att skolans speciallärare och de fem resurslärarna har viktiga roller i skolans kompensatoriska arbete. Resurslärarna på skolan följer i första hand enskilda elever, men när någon av skolans resurslärare är tillgängliga för andra elever så ser skolan över var de kan få störst effekt av denna insats. Vilket exempelvis sker när de elever som resurslärarna är anställda att stötta

är på praktik, då arbetar de istället med andra elever som bedöms ha behov av stöd. Huvudmannen berättar vidare att skolans speciallärare som en del av sin tjänst ger stöd till elever i olika konstellationer. Andra exempel på kompensatoriska åtgärder som huvudmannen berättar att skolan använder är ett tvåläraarsystem i matematik 1, eftersom skolan har identifierat att eleverna har svårt med denna kurs, samt att skolan har anställt en introduktionskoordinator för att stötta eleverna på introduktionsprogram. Huvudmannen berättar att koordinatoren dels kan ge eleverna extra stöd i undervisningen genom att introduktions elever exempelvis efter genomgångar kan lämna klassrummet och arbeta med koordinatoren. Huvudmannen berättar att ett stort kompensatoriskt arbete genomförs på vårterminen när skolan går igenom alla elever och bestämmer vilka som behöver gå lovskola. I detta forum beslutas även vilka elever som ska få förlängd kurstid. Enligt huvudmannen fördelas de stödresurser som finns på skolan aktivt och omprövas ständigt.

Vad gäller hur skolan har kommit fram till att det är just dessa insatser som behöver genomföras så säger huvudmannen att de bygger på beprövad erfarenhet och att insatserna har växt fram under åren 2011 fram till nu. På fråga om besluten om åtgärder alltid grundar sig på en analys av verksamhetens behov svarar huvudmannen att de är nöjda med det arbete som de har, att de har en väldigt bra speciallärare och att om eleverna bara kommer till skolan så jobbar de bra med dem.

Identifierat utvecklingsområde

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens kompensatoriska åtgärder inte är tydligt förankrade i en välgrundad analys av elevernas behov och förutsättningar. Huvudmannen kan därför inte veta om åtgärderna är relevanta och tillräckligt träffsäkra för att kompensera för elever som har sämre förutsättningar. Även om huvudmannen ger exempel på hur de arbetar för att eleverna ska ges möjlighet att nå utbildningens mål så finns det en risk att dessa åtgärder inte är tillräckligt träffsäkra för att ge ett relevant kompensatoriskt stöd.

- Huvudmannen behöver utveckla sin kompensatoriska styrning så att de åtgärder som riktas mot elever med sämre förutsättningar utgår från en systematisk analys baserad på de underlag som huvudmannen samlar in om elevernas behov och förutsättningar.

Bedömning av område 2b – huvudmannens uppföljning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i låg utsträckning följer upp åtgärder för att se vilken effekt de har i huvudmannens kompensatoriska styrning. Granskningen visar att huvudmannen inte har definierat och konkretiserat de mål som de vill uppnå med sin kompensatoriska styrning utan stannar vid mer övergripande

målsättningar. Granskningen visar också att det till viss del sker ett aktivt uppföljningsarbete av de kompensatoriska åtgärderna, men att detta framförallt avser de åtgärder som genomförs på individnivå.

Huvudmannens förväntningar på de kompensatoriska åtgärderna

Granskningen visar att huvudmannen inte har definierat och konkretiserat de mål de vill uppnå med sin kompensatoriska styrning. Enligt huvudmannen är målsättningen med de kompensatoriska åtgärderna på tre nivåer; att bli en hel människa, att få en examen och att få ett yrkesliv, för elever med svårigheter. Vidare uppger huvudmannen att målsättningen med speciallärares arbete är att så många elever som möjligt ska få en högskoleförberedande examen.

Huvudmannens uppföljning av de kompensatoriska åtgärderna

Granskningen visar att det till viss del sker ett aktivt uppföljningsarbete av de kompensatoriska åtgärderna, men att detta framförallt avser de åtgärder som genomförs på individnivå. Huvudmannen säger att de följer upp de kompensatoriska insatserna via ett dokument. I detta dokument, som utgår från en så kallad F-varningslista som tas fram på vårterminen, finns det specificerat vilka uppgifter som enskilda elever behöver genomföra för att kunna få betyg i olika kurser. Det framgår i intervju att huvudmannen kontinuerligt följde upp vad som hände i detta dokument under hela vårterminen 2020. Huvudmannen säger att skolan ser att de kompensatoriska insatserna ger effekt och nämner att elevernas betyg är en effekt av insatserna. Huvudmannen säger att de kompensatoriska insatserna ska utvärderas genom att titta på hur många elever som klarar de olika kurserna som de läser.

Identifierat utvecklingsområde

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har definierat och konkretiserat de mål som de vill uppnå med sin kompensatoriska styrning. Det framgår att huvudmannen har övergripande målsättningar med de kompensatoriska insatserna men att det saknas konkreta och utvärderingsbara mål för åtgärderna.

- Huvudmannen behöver definiera och konkretisera de mål de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. De konkreta mål som sätts bör vidare ha sin utgångspunkt i elevernas behov och förutsättningar. Att huvudmannen sätter upp konkreta mål för åtgärderna underlättar uppföljning och utvärdering av åtgärdernas effekter och ger möjlighet till omprövning av vilka åtgärder som valts.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Nyman

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Nyman

X Johan Boman

Föredragande
Signerat av: Johan Boman

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektion/huvudmans-styrning-av-det-kompensatoriska-uppdraget-pa-gymnasiet>

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Nyköping strand Utbildningscentrum AB är huvudman till Nyköping strand Utbildningscentrum, belägen i Nyköpings kommun. Skolenheten erbjuder utbildning inom de yrkesförberedande programmen restaurang- och livsmedelsprogrammet och hotell- och turismprogrammet. Skolenheten har cirka 150 elever, en något större andel studerar på restaurang- och livsmedelsprogrammet jämfört med hotell- och turismprogrammet. Skolenheten erbjuder även yrkesintroduktion till de yrkesförberedande programmen. Skolenheten leds av rektor och biträdande rektor.

Vid betygssättningen våren 2019 nådde skolenhetens avgångselever en genomsnittlig betygspoäng om 14,6 och 89,5 procent av eleverna gick ut med gymnasieexamen.

Bilaga 2: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

1 kap. 4 § andra stycket

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

1 kap. 9 §

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

2 kap. 8 §

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

4 kap. 3 §

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

4 kap. 5 §

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

4 kap. 6 §

Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

4 kap. 7 §

Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Förarbeten

Prop. 2009/10:165, s. 203, 221 f och 302-307

Prop. 2013/14: 148, s. 19 f

Bilaga 3: Mall för huvudmannens redovisning

Bedömningsområde 1 – huvudmannens analys

- Huvudmannen behöver utveckla sin analys av hur elevers behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. I detta ingår att huvudmannen kan belägga sina förklaringar empiriskt.

Bedömningsområde 2a – huvudmannens åtgärder

- Huvudmannen behöver utveckla sin kompensatoriska styrning så att de åtgärder som riktas mot elever med sämre förutsättningar utgår från en systematisk analys baserad på de underlag som huvudmannen samlar in om elevernas behov och förutsättningar.

Bedömningsområde 2b – huvudmannens uppföljning och utvärdering

- Huvudmannen behöver definiera och konkretisera de mål de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. De konkreta mål som sätts bör vidare ha sin utgångspunkt i elevernas behov och förutsättningar. Att huvudmannen sätter upp konkreta mål för åtgärderna underlättar uppföljning och utvärdering av åtgärdernas effekter och ger möjlighet till omprövning av vilka åtgärder som valts.

Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdena:

Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: